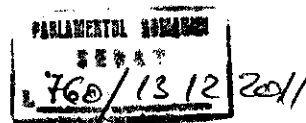

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 36/1995 privind notarii publici și activitățile notariale*”, inițiată de domnul senator Marius-Petre Nicoară – Grupul parlamentar al PNL (Bp. 503/2011).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea unor dispoziții din *Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată*, referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească notarul public la examenul pentru dobândirea acestei calități și incompatibilitățile stabilite pentru notarii publici

Totodată, se propune introducerea unor proceduri care să permită autentificarea actelor și de către avocați în aceleași condiții legale ca și notarii publici.

Potrivit *Expunerii de motive*, inițiatorul consideră oportună modificarea și completarea Legii nr. 36/1995 „În contextul pieței muncii în continuă schimbare, a redimensionării profesiilor liberale, a efectelor crizei economice care impun o regândire a pieței forței de muncă și a posibilităților de largire privind atribuțiile diverselor ocupații”.

II. Observații

1. Adaptarea dispozițiilor *Legii nr. 36/1995* la cerințele economico-sociale actuale, dar și nevoia reformării acestei profesii la nivel organizatoric au constituit în permanență un obiectiv major, atât în activitatea desfășurată la nivelul Ministerului Justiției, cât și în cadrul Uniunii Naționale a Notarilor Publici, în urma analizării prevederilor cuprinse în cadrul actului normativ menționat desprinzându-se necesitatea unei intervenții legislative de amploare.

Având în vedere aceste considerente, la nivelul Ministerului Justiției și cu consultarea Uniunii Naționale a Notarilor Publici a fost elaborat și supus dezbaterii publice un *proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995*, noile soluții cuprinse în proiect vizând, în esență, următoarele aspecte:

- unificarea și sistematizarea prevederilor referitoare la competența notarilor publici, reformularea unor dispoziții din lege care au creat sau sunt de natură să creeze probleme în aplicarea practică;
- inserarea unor prevederi pentru asigurarea unei gestionări și evidențe mai eficiente a birourilor notarilor publici;
- introducerea în corpul legii a unor dispoziții referitoare la susținerea examenului de notar stagiar și a celui de notar public;
- revizuirea textelor referitoare la încetarea și suspendarea calității de notar public;
- consolidarea instituției răspunderii disciplinare în cadrul profesiei;
- modificarea și completarea dispozițiilor referitoare la organizarea, funcționarea și atribuțiile Uniunii Naționale a Notarilor Publici și a Camerelor notarilor publici;
- revizuirea dispozițiilor referitoare la incompatibilitățile stabilite pentru notarii publici.

Astfel, printre modificările propuse în cadrul proiectului de lege elaborat la nivelul Ministerului Justiției se regăsesc, printre altele, și propuneri de modificare ale textelor avute în vedere la elaborarea inițiativei legislative.

2. Cu privire la modificarea propusă la **pct. 1** al inițiativei legislative, arătăm că, în principiu, birourile notariale nu funcționează cu program redus sau numai în anumite zile ale săptămânii, fiind de dorit ca activitatea îndeplinită de acestea, calificată de lege ca fiind o activitate de interes public, să aibă caracter de permanență. În aceste condiții, apreciem că adoptarea

textului propus de inițiator ar putea crea premisele exercitării activității notariale în alte condiții decât cele arătate mai sus. Prin urmare, apreciem că este necesară menținerea formei actuale a **art. 12 alin. (1)** din *Legea nr. 36/1995*.

3. În ceea ce privește modificările propuse prin **pct. 2** al inițiativei legislative, arătăm, în primul rând, că modificarea dispozițiilor **art. 16** din lege a fost avută în vedere și în cadrul proiectului elaborat la nivelul Ministerului Justiției, modificarea propusă având următorul conținut:

„Art. 16 - (1) Notar public poate fi cel care îndeplinește următoarele condiții:

a) este cetățean român sau cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene și are domiciliul sau reședința în România;

b) are capacitate deplină de exercițiu al drepturilor civile;

c) este licențiat în drept – științe juridice;

d) nu are antecedente penale rezultate ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul sau a săvârșirii cu intenție a unei alte infracțiuni;

e) se bucură de o bună reputație;

f) cunoaște limba română;

g) este apt din punct de vedere medical și psihologic pentru exercitarea funcției;

h) a îndeplinit timp de 2 ani funcția de notar public stagiar și a promovat examenul de definitivat sau a exercitat timp de 5 ani funcția de notar public, judecător, procuror, avocat sau o altă funcție de specialitate juridică și a promovat concursul de admitere în profesia de notar public.

(2) Concursul de admitere în profesia de notar public și examenul de definitivat se susțin în limba română și se organizează de Uniunea Națională a Notarilor Publici, conform condițiilor și procedurii prevăzute prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției.

(3) După împlinirea vârstei de 70 de ani, notarul public își poate exercita funcția numai dacă dovedește, anual, pe baza unui aviz medical privind menținerea capacității fizice și psihice necesare exercitării funcției, îndeplinirea condiției prevăzute la alin. (1) litera g) ”.

Textul din proiectul de lege inițiat de Ministerul Justiției are în vedere creșterea calității corpului profesional al membrilor profesiei de notar public prin impunerea unor condiții suplimentare pentru exercitarea acestei profesii. Astfel, spre deosebire de soluția propusă prin inițiativa legislativă, textul are în vedere instituirea unor dispoziții referitoare la desfășurarea concursului

pentru admitere în profesie și a examenului de definitivat, dar și la exercitarea profesiei după împlinirea vârstei de 70 de ani.

Totodată, potrivit textului amintit, pentru accederea în profesie este necesar ca solicitantul să fie licențiat în drept – științe juridice. Cu privire la acest aspect, arătăm că inițiativa legislativă lărgeste sfera persoanelor care pot dobândi calitatea de notar public și pentru persoanele care sunt licențiate în științe administrative și pentru persoanele care au studii postuniversitare juridice. Considerăm că soluția propusă nu ține seama de rolul deosebit de important pe care îl are îndeplinirea funcției de notar public și de cunoștințele profesionale necesare pentru îndeplinirea acestei funcții, lărgind în mod nejustificat sfera persoanelor care pot dobândi această calitate. Astfel, arătăm că pentru a putea dobândi calitatea de notar public este necesar ca persoana care solicită dobândirea acestei calități trebuie să fie licențiat în drept – științe juridice, iar nu științe administrative. De asemenea, aceasta nu poate avea numai calitatea de doctor în drept sau studii postuniversitare juridice fără a fi licențiat și în drept – științe juridice, întrucât poate efectua studii de doctorat în drept și postuniversitare juridice orice persoană care deține o diplomă de licență, indiferent de specializarea în care a obținut diploma respectivă, fără a avea pregătire în domeniul juridic.

În ceea ce privește modificările propuse pentru **art. 16 lit. c), d) și e)**, precizăm că acestea nu sunt de natură să aducă clarificări suplimentare textelor amintite. În plus, modificarea propusă pentru **lit. c)**, referitoare la antecedentele penale, nu ține seama de instituția reabilitării și efectele acesteia asupra antecedentelor penale. Totodată, buna reputație a persoanei care dorește să dobândească calitatea de notar public trebuie să subziste atât în plan profesional, cât și personal, întrucât ambele influențează imaginea profesiei. De asemenea, dispozițiile legale actuale privind cunoașterea limbii române nu disting modalitățile prin care se face aceasta – scris sau vorbit – astfel încât se consideră reglementate.

Cât privește modificarea propusă pentru **lit. f)**, arătăm că persoana care dorește să obțină calitatea de notar public trebuie să fie aptă atât din punct de vedere medical, cât și psihologic pentru exercitarea acestei funcții. Regulamentul de organizare și desfășurare a examenului de notar public pentru notarii stagiați și a concursului pentru ocuparea locurilor vacante de notar public, aprobat prin *Ordinul ministrului justiției nr. 2263/C/2007, cu modificările ulterioare*, prevede că dosarul de înscriere la examen/concurs va cuprinde certificatul medical care să ateste deplina capacitate de muncă, inclusiv de testare psihologică, emis de către o instituție autorizată de

medicina muncii, respectiv certificatul medical că este apt din punct de vedere medical și psihologic și care să ateste deplina capacitate de muncă.

Cât privește modificările propuse pentru **lit. g)**, arătăm că acestea restrâng, în mod nejustificat, accesul la examenul pentru dobândirea calității de notar public pentru persoanele care au îndeplinit timp de 5 ani o altă funcție de specialitate juridică decât cea de notar public, creând, astfel, o discriminare între cei care au exercitat funcții de specialitate juridică într-o autoritate publică centrală, administrație publică locală sau centrală și cei care au exercitat funcții de specialitate juridică în cadrul altor entități decât cele enumerate anterior. Precizăm în acest sens că formularea actuală a textului legal are în vedere toate persoanele care au exercitat funcții de specialitate juridică, inclusiv categoriile arătate mai sus, fiind necesară, în opinia noastră, păstrarea textului actual în vigoare.

4. În ceea ce privește modificarea propusă la **pct. 3** al inițiativei legislative, arătăm că modificarea textului a fost avută în vedere și în proiectul de lege inițiat de Ministerul Justiției, în care **art. 22** are următorul cuprins:

„(1) Comisia de examinare pentru admiterea în profesie ca notar public, precum și pentru examenul de definitivat este constituită din următorii membri: un membru al Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici, care este și președintele comisiei, un reprezentant al Ministerului Justiției, un membru al corpului didactic din învățământul superior de specialitate și un notar public cu prestigiu profesional, desemnați în condițiile prevăzute în regulamentul de punere în aplicare a prezentei legi.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și pentru constituirea comisiei de soluționare a contestațiilor”.

Astfel, textul propus are în vedere modificarea comisiei de examinare pentru admiterea în profesia de notar public, în scopul desfășurării în condiții optime a concursurilor și examenelor organizate la nivelul Uniunii Naționale a Notarilor Publici.

În ceea ce privește soluția propusă prin inițiativa legislativă, considerăm benefică instituirea unei incompatibilități pentru membrii comisiilor de examinare, în vederea creării prin textul de lege a unei prezumții de imparțialitate a acesteia.

5. Cât privește soluția legislativă propusă la **pct. 4**, subliniem că resistemizarea regimului incompatibilităților pentru funcția de notar public

a fost avută în vedere și în proiectul de lege al Ministerului Justiției, propunându-se ca **art. 35** să aibă următorul conținut:

„(1) *Exercitarea profesiei de notar public este incompatibilă cu:*

a) desfășurarea unei activități salarizate, cu excepția activității și funcțiilor didactice universitare, a activității literare și publicistice, a calității de deputat sau senator ori a celei de consilier în consiliile județene sau locale, pe durata mandatului, a calității de mediator, a calității de membru în organele de conducere sau în alte organisme ale Uniunii Naționale a Notarilor Publici, camerelor notarilor publici ori în alte organizații interne și internaționale la care Uniunea Națională a Notarilor Publici și camerele notarilor publici sunt afiliate sau cu care colaborează;

b) exercitarea profesiei de executor judecătoresc, avocat, consilier juridic sau practician în insolvență;

c) desfășurarea de activități de producție, comerț sau prestări de servicii, direct sau prin persoane interpușe;

d) calitatea de asociat sau de membru în organele de conducere, administrare sau control la societăți comerciale, indiferent de forma de constituire, instituții de credit, societăți de asigurare și reasigurare ori financiare, companii naționale, societăți naționale sau regii autonome.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. d), notarii publici pot fi acționari sau asociați ca urmare a legii privind privatizarea în masă”.

În ceea ce privește modificarea propusă de inițiator, arătăm că stabilirea incompatibilităților are drept scop general înlăturarea *de plano* a unor situații care pot apărea în practică și care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor specifice îndeplinirii funcției de notar public. În raport cu motivarea prezentată în *Expunerea de motive*, prin modificarea textului art. 35 în forma propusă de inițiator nu se atinge scopul urmărit.

6. Referitor la soluția legislativă propusă la **pct. 5**, respectiv de introducere a unui nou articol, **art. 67¹**, subliniem că, potrivit dispozițiilor *Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare*, activitatea avocatului constă, printre altele, în asistarea și reprezentarea juridică a persoanelor fizice și juridice, avocatul având obligația, în primul rând, de a reprezenta drepturile și interesele legitime ale clientului său.

Totodată, precizăm că autentificarea actelor reprezintă în sistemul legislativ românesc o procedură îndeplinită în mod tradițional de către notarii publici în virtutea rolului pe care această profesie îl îndeplinește în cadrul sistemului profesiilor juridice, în ansamblul său. Având în vedere

considerentele expuse, apreciem că nu se justifică reglementarea în legislație a soluției propuse de către inițiator.

Tot în legătură cu acest aspect, subliniem că, în situația în care legiuitorul va opta pentru adoptarea acestei soluții legislative, procedura de autentificare a unui act bilateral sau multilateral de către avocat trebuie să fie clar reglementată, prin circumstanțierea expresă a soluției potrivit căreia aceasta trebuie să fie efectuată cu participarea avocaților tuturor părților actului, astfel încât interesele persoanelor neasistate, cărora li se ia consimțământul, să nu fie prejudiciate.

7. Având în vedere faptul că modificările și completările propuse de inițiator sunt cuprinse și în *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 36/1995*, elaborat de Ministerul Justiției, act normativ ce propune modificarea substanțială a reglementării în vigoare, considerăm preferabilă efectuarea unei singure intervenții legislative la nivelul *Legii nr. 36/1995*, soluție de natură să asigure sistematizarea, unificarea și coordonarea cadrului legislativ în vigoare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **VASILE BLAGA**

Președintele Senatului